

předvídatelný, ježto každý logicky myslící člověk musí držení dýky v kolmém anebo skoro v kolmém směru proti hrudi osoby (oblečené jen košilí) blížící se k dýce považovati za schopné ohroziti tělesnou neporušenost blížící se osoby. Lze ponechati stranou otázku, zda je úsudek oním předpokladem vyslovený v této povšečnosti sám o sobě vhodný. Neboť úsudek a vybudovaný na něm závěr nevyhovují správnému výkladu zákona již proto, že se jejich podklad nekryje co do rozsahu s podkladem, na kterém jest uvažovati o nedbalosti souzeného skutku s hlediska § 335 tr. zák. Uvádí-li tam zákon jako pramen poznání nebezpečnosti jednání (opomenutí), o jehož nedbalosti jest uvažovati, obzvláště i přirozené, pro kohokoliv snadno seznatelné následky tohoto jednání (opomenutí), má tím na zřeteli právě ono konkrétní jednání (opomenutí), o které v tom kterém příběhu jde, úkon (nečinnost) pachatele v souvislosti s okolnostmi, za kterých pachatel stal se činným anebo zůstal nečinným, tudíž obzvláště se vším tím, co učinil současně neb alespoň v bezprostřední souvislosti pachatel anebo někdo jiný. Proto bylo i v souzené trestní věci učiniti podkladem úvah o nedbalosti stěžovatelky také vše, co současně neb alespoň v bezprostřední souvislosti se souzeným skutkem učinili skutkem tím usmrcený Vojtěch B. a sama stěžovatelka. Té zásady dbal nalézací soud jen částečně a to dokonce jen v neprospěch stěžovatelky. Přihlížel sice k tomu, že se v době souzené manipulace stěžovatelky s dýkou B. k ní přibližoval, neuvažoval však o tom, zda stěžovatelka nemusela neb aspoň nemohla míti za to, že se B. vzhledem na její současná slova »pozor, je v papíře« zastaví, zda mohla — což rozsudek nezjišťuje, ač poukazuje na trestnost pomoci k sebevraždě — vůbec předvídati, že Vojtěcha B-o nezdrží od dalšího přiblížení již skutečnost, že musí při dalším přiblížení naraziti na papír se známým mu obsahem (dýkou). Úvah těch bylo zapotřebí tím spíše, ono jde ve stěžovatelce o osobu mladistvou, tudíž o osobu s menší zásobou zkušeností a znalostí života. Bez jakéhokoliv významu pro tyto úvahy jest pozdější »doznání« stěžovatelky, že přivodila smrt B-ovu svou neopatrností; jest to úsudek učiněný po skončení příčinného vývinu událostí, kdežto rozhodným s hlediska otázky nedbalosti jest možnost správného posouzení a předvídání jeho před jeho počátkem. Přisvědčil-li nalézací soud k otázce předvídatelnosti nebezpečnosti souzeného skutku a jeho možných následků na podkladě menšího rozsahu, než na jakém bylo o ní uvažovati při správném výkladě zákona, jest i kladný výrok o vině výsledkem nesprávného použití zákona.

Čís. 4374.

Skutková podstata zločinu nedovoleného ozbrojování podle § 13, čís. 1 odst. 2 zák. na ochr. rep. vyčerpává se, aniž třeba zvláštních složek nebezpečí a dalšího zlého úmyslu, po stránce objektivní v pouhé činnosti tam uvedené, po stránce subjektivní pak v její úmyslnosti a ve vědomí pachatelově, že hromadí předměty, uvedené v této statí zákona, nemaje k tomu úředního povolení.

Nezáleží na povaze a původu zbraní, ani na podnětu a pohnutce k jich opatření si a přechovávání.

Ke hromadění stačí takový počet zbraní a střeliva, který přesahuje prokázanou potřebu držitelovu (takové množství střeliva, jež přesahuje obyčejnou zásobu potřebnou ke zbraní jediné), a tím odůvodňuje podezření zlého užívání; stačí po případě tři zbraně (čtyři pistole).

Rozdíl mezi skutkovými podstatami zločinu podle § 13 čís. odst. 2 zák. na ochr. rep. a přestupku podle § 32 (12) zbroj. pat.

(Rozh. ze dne 20. února 1932, Zm II 451/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 29. září 1930, pokud jím byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin nedovoleného ozbrojování podle § 13 čís. 1 zákona na ochranu republiky, zrušil napadený rozsudek a věc odkázal soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvody :

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. Právně namítá, že nalézací soud vyložil právně mylně skutkovou podstatu zločinu podle § 13 čís. 1 případ 2. zák. na ochr. rep. po stránce objektivní i subjektivní. Zločinu podle cit. § se dopouští, kdo, nemaje k tomu úředního povolení, úmyslně hromadí střelné zbraně, střelivo, vojenským účelům sloužící třaskaviny, nebo jedovaté plyny. Hromaděním rozumí se úmyslné opatření si a z něho plynoucí přechovávání většího množství střeliva nebo zbraní. Toto množství jest posuzováno podle okolností případu. Porovná-li se § 13 čís. 1. odst. 2. zák. na ochr. rep. s §§ 12 a 33 zbroj. pat., podle nichž se tresce jako přestupek přechovávání většího množství i jinak dovolených zbraní a munice, lze říci, že zákon předpokládá tu i tam takový počet zbraní a střeliva, který přesahuje prokázanou potřebu držitelovu a tím odůvodňuje podezření zlého užívání. Nespadá sem tudíž množství, jež u sebe chová lovec pro prokázanou potřebu loveckou. (Ovšem mohou býti takovým množstvím právě vzhledem k potřebě a okolnostem majetníka na př. již zbraně tři). Pokud jde o střelivo, předpokládá se takové množství, jaké náleží k většímu počtu zbraní, tedy v každém případě množství, jež přesahuje obyčejnou zásobu potřebnou ke zbraní jediné. Po stránce subjektivní se žádá, by pachatel hromadil, t. j. opatřil si a přechovával zbraně nebo střelivo ve smyslu výše vyloženém úmyslně, věda, že nemá k tomu úředního povolení. V souzeném případě jest zjištěno a po skutkové stránce zmateční stížností nenapadeno, že obžalovaný měl 19. listopadu 1929 v držení celkem šest pušek (jednu novou a dvě starší dvouhlavňové lovecké, jednu starší kulovnici, jednu novou jednohlavňovou a jednu flobertku) a dále čtyři armádní pistole (jednu značky Steyer«, dvě »Mauser« v dřevěných pouzdrech, umožňující použití těchto pistolí jako pušek, a jednu pistolí značky »Fromer« beze zásobníku) a dále 109 kusů pistolových nábojů různých ráží a 15 nábojů do německých pušek. Dále je zjištěno, že se obžalovaný zabývá lovem a že se honitby účastňuje také jeho dospělý

syn. I když se připustí, že ony lovecké pušky nepřesahují svým počtem hledě spolu k různosti jich druhu značně normální loveckou výzbroj dvou lovců a že v opatření si a v držení těchto zbraní nelze spatřovati objektivní skutkovou podstatu hromadění ve smyslu § 13 čís. 1 odst. 2. cit. zák., jak má za to i soud nalézací, nelze totéž tvrditi o opatření si a držení čtyř vojenských pistolí a zvláště nápadně velikého množství střeliva, o nichž prohlásil znalec, že jsou vesměs k užívání způsobilé, poněvadž o těchto zbraních a střelivu obžalovaný ani sám netvrdil, že v tomto počtu slouží nějaké jeho prokázané osobní potřebě. Nalézací soud se mylí, máje za to, že jde o »nepatrný počet zbraní«, any i čtyři pistole, jichž držení není odůvodněno prokázanou potřebou, nahromaděny v jedněch rukách jsou jistě způsobilým prostředkem k ohrožení obecného míru v republice, ježto mohou býti rozděleny mezi několik osob a přispěti k utvoření ozbrojených skupin (§ 13 čís. 1, 2 odst.), nemluvě ani o nápadně velikém množství střeliva. Okolnosti zdůrazňované v rozsudku, že pistole jsou různorodé, cizího původu, že byly v čsl. armádě vyřazeny z užívání, že i patrony i nábojnice pistolové jsou různé provenience a ráže, a že si je obžalovaný ponechal ze sběratelské záliby, — nevylučují objektivní skutkovou podstatu zločinu, pro niž je rozhodno, že jde vesměs o zbraně i o munici k užívání a tím i k ohrožení obecného míru způsobilou; na podnětu a pohnutce, z níž došlo k jich opatření si a přechování, s hlediska objektivní skutkové podstaty rovněž nezáleží. (Rozh. čís. 2399 sb. n. s.). Soud tedy vyložil nesprávně objektivní skutkovou podstatu zločinu, vyloučiv ji poukazem na okolnosti s hlediska zákona bezvýznamné.

Nesprávně posoudil soud věc i po stránce subjektivní; vyloučiv subjektivní vinu obžalovaného jednak všeobecným výrokem, že je vyloučeno, že čin obžalovaného byl po stránce subjektivní spojen s představou všech podstatných známek zločinu, jednak zvláštním zjištěním, že obžalovaný nejednal v úmyslu ani ve vědomí, že svým činem ohrožuje obecný mír v republice nebo její vojenskou bezpečnost a že se proto nedostává subjektivní skutkové podstaty. Správně proti tomu dovozuje zmateční stížnost, opírajíc se o stálou praxi Nejvyššího soudu v tom směru (rozh. čís. 2399, 2518, 2576, 3796, 3676, 4066, 4115), že právní názor nalézacího soudu, podle něhož k naplnění subjektivní skutkové podstaty je nutno, by pachatel měl úmysl směřující k ohrožení míru v republice a její vojenské bezpečnosti, nač soud nalézací usuzuje jednak z nadpisu III. hlavy zákona na ochranu republiky, do níž je zařazen § 13, jednak ze srovnání skutkové podstaty § 13 zák. na obch. rep. s § 33 zbroj. pat., a posléze i z výkladu skutkové podstaty přestupku § 522 tr. zák. — je mylný, poněvadž zákon přes to, že ustanovení § 13 čís. 2 je zařazeno do hlavy III. jednající o ohrožování míru v Čsl. republice a její vojenské bezpečnosti, nevymezuje trestnost činnosti tam uvedené i dalšími předpoklady, nýbrž shledává zřejmě již v této činnosti o sobě, t. j. v pouhém úmyslném hromadění zbraní, střeliva a j. bez úředního povolení povšechně a bezvýjimečně pramen možného nebezpečí pro mír v republice a pro její vojenskou bezpečnost, stav pro tyto právní statky hrozivý a nebezpečný. Proto vyčerpává se, aniž třeba zvláštních složek nebezpečí a dalšího zlého úmyslu, skutková podstata zločinu podle § 13 čís. 1. odst. 2. zák. na ochr. rep. po stránce objektivní v pouhé činnosti tam uvedené

a po stránce subjektivní pak v její úmyslnosti a ve vědomí pachatelově, že hromadí zbraně nebo střelivo, nemaje k tomu úředního povolení. Tento výklad § 13 čís. 1. odst. 2. je tím nutnější a nepochybnější, ana jiná ustanovení zákona na ochranu republiky, pokládá-li zákon ony právní statky činnosti zakázaného rázu za ohroženy jen za předpokladu její způsobilosti přivoditi určité účinky, tudíž nikoliv již samy o sobě, činí tuto způsobilost neb i vědomí pachatele o ní výslovně složkou skutkové podstaty, jak tomu jest zvláště v §§ 14 čís. 5, 18 čís. 1 a 2, 23 a ano i podle § 13 čís. 2 jest vědomí pachatele o určení činnosti v § 13 čís. 1 zakázané k účelům pozdvižení nebo vzpoury důvodem vyšší trestní sazby. Z ustanovení § 33 zbroj. pat. nelze nic usuzovati pro názor zastávaný v rozsudku, podle něhož se ke skutkové podstatě § 13 čís. 1 odst. 2 vyžaduje úmysl dále sahající, poněvadž onoho předpisu jest použití, jak § 33 výslovně ustanovuje, jen tam, kde nelze podřaditi jednání pachatelovo pod jiné přísnější zákonné ustanovení. Podle doslovu zákona jde o přešupek § 33 zbroj. pat. při pouhém přechovávání (držbě) zbraní nebo střeliva ve větším množství, bez úředního povolení, kdežto v § 13 čís. 1 odst. 2 jde o dolosní hromadění v naznačeném smyslu ohrožující již podle zákonného předpokladu obecný mír a bezpečnost státu.

Čís. 4375.

Nebola-li otázka platnosti manželstva predmetom pokračovania pred civilním súdom, ustanovenie § 7 odst. IV. tr. p. nebráni, aby o nej trestný súd samostatne nerozhodol.

(Rozh. z 20. februára 1932 Zm III 387/31.)

Obžalovaný M. bol nižšími súdmi odsúdený pre zločin dvojnásobného manželstva podľa § 251 odst. I. tr. z.; čin spáchal tak, že ako válečný zajatec v Rusku vo Voronežskej gubernii dňa 23. februára 1918 pod nepravým menom D. uzavrel riadne manželstvo podľa obradov pravoslávnej cirkvi s K., ktorú však neskôršie po návratu do vlasti od seba zapudil a dňa 4. mája 1925 vstúpil v nové manželstvo s S.

Na jvyšší súd zamietol zmätočnú sťažnosť obžalovaného, založenú na dôvodu zmätočnosti podľa § 385 č. 1 a) tr. p. .

Z d ô v o d o v :

Právne námietky, ktoré zmätočná sťažnosť má proti rozsudku odvolacieho súdu, nie sú opodstatnené. Obžalovaný v pokračovaní pred nižšími súdmi obmedzil svoju obhajobu na popieranie, že by to on bol pod menom D. uzavrel manželstvo, potvrdené vo výpisu z matriky sňatkov zo 14. marca 1918. Proti tejto listine obžalovaný nemal žiadnych námietok. Ponevác manželstvo bolo uzavreté v cudzine, pre jeho formu platia podľa predpisu § 113 zák. čl. XXXI-1894 predpisy, ktoré byly vtedy platné na mieste uzavretia tohoto právneho úkonu a nie predpis § 30 cit. zák. čl. . Nižšie súdy na základe sdelenia ministerstva spravdl-